

УДК 65.012.32:339.5.

Борисенко О.Є.<sup>1</sup>, Авраменко К.О.<sup>2</sup>

<sup>1</sup> канд. екон. наук., доц. ЗНТУ

<sup>2</sup> студ. гр. М-715 ЗНТУ

### **СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА**

Міжнародна конкурентоспроможність виражається в досягненні підприємством конкурентних переваг у міжнародному суперництві. Відповідно формування міжнародної конкурентоспроможності підприємства неможливе без розвитку активів і характеристик виробничої діяльності підприємства ефективне використання яких формують йому виняткову компетентність і переваги над конкурентами.

Роль координації цілей, дій і засобів формування конкурентних переваг суб'єкта світового ринку виконує стратегія його міжнародної конкурентоспроможності.

Сьогодні існує велика різноманітність конкурентних стратегій. В економічній літературі виділяють різні підходи до класифікації конкурентних

стратегій в основі яких лежить вид конкурентних переваг, що підприємство прагне створити, галузь і ресурсний потенціал підприємства. Єдиного алгоритму розробки та реалізації стратегії міжнародної конкурентоспроможності промислового підприємства не існує. Тому підхід до формування міжнародної конкурентоспроможності промислове підприємство обирає самостійно враховуючи галузеві та ресурсні особливості.

Відповідно до виду конкурентних переваг виділяють наступні стратегії переваг: ресурсно-факторних; технологічних; інноваційних; змішаних та глобальних. Функціональний підхід ґрунтується на тому, що формування конкурентних переваг здійснюється на рівні операційних процесів і функціональних видів діяльності підприємства. До таких стратегій відносяться: міжнародної маркетингової діяльності; технологічного (інноваційного) розвитку; фінансова та виробнича стратегії. Логіка такого підходу «від ресурсів до стратегії» полягає у тому, що базою формування конкурентних переваг є ресурсний потенціал підприємства. Узагальнено стратегія складається з трьох головних компонентів методології формування (розробки), мети і засобів її досягнення. Основою її є методологія, тобто теоретична модель, практичне використання якої має забезпечити ідентифікацію проблеми конкурентоспроможності і визначення оптимального варіанту та засобів її подолання. Отже, промислового підприємству необхідно визначити, яка стратегія буде для нього доцільною з урахуванням становища підприємства у галузі, цілей функціонування та наявних ресурсів.

Проведемо аналіз стратегії міжнародної конкурентоспроможності промислового підприємства ПАТ «Мотор Січ». Статутний фонд цього підприємства становить 280 тис.грн. У структурі активів в 2015-2017 рр. більша частина вага припадала на оборотні активи, що свідчить про формування досить мобільної структури активів. Частка оборотних активів в структурі балансу 2016 р. зросла на 5%, а в 2017 р. – знизилась на 2% і склала 73%. За останні роки спостерігається зростання активів, що свідчить про розширення діяльності підприємства. Збільшення активів у 2017 році відбулося переважно за рахунок росту необоротних активів на 137 тис. грн. Це негативно вплинуло на рівень ефективності використання основних фондів, а саме фондвіддача знизилась на 12%.

Як відомо, сьогодні «Мотор Січ» розробляє, виробляє, проводить технічний огляд та ремонт авіаційні двигуни та двигуни для гелікоптерів. Для забезпечення більш ефективного використання основних фондів було вирішено виготовляти обладнання для сільськогосподарських та побутових потреб, а саме: сепаратори, бензопили, м'ясорубки та ін.

Конкурентними перевагами цієї продукції є високі якісні характеристики та доступна ціна. Привабливий вигляд заохочує покупців купувати саме цю техніку. Рівень рентабельності продажів в 2017 році склав майже 37%, що

на 7% менше в порівнянні з 2015 роком. А рівень рентабельності активів зменшився з 18% до 11%.

Основними причинами такого спаду є: нестабільне зовнішньоекономічне середовище; переорієнтація на нові зовнішні ринки та зростання заборгованості споживачів продукції.

Отже, незважаючи на спад показників рентабельності як продукції так і підприємства в цілому можна стверджувати, що підприємство ще конкурентоспроможне як на внутрішньому так і на зовнішньому ринках.

Для формування міжнародної конкурентоспроможності цього підприємства рекомендується використовувати функціональний підхід в основі якого лежить стратегічна характеристика ресурсного потенціалу підприємства.

При цьому формування ресурсного потенціалу підприємства повинно здійснюватись спираючись на принципи оптимальної конфігурації ресурсів, їх координації та продуктивності використання активів, що є визначальним моментом у формуванні конкурентних переваг підприємства.